

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a členov sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jany Serbovej na verejnom zasadnutí v Bratislave 16. apríla 2008 v trestnej veci obvineného **M. B. a spol.** pre trestný čin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 247 ods. 2 písm. a/ zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) vedenej na Okresnom súde v Ružomberku pod spisovou značkou (sp. zn.) 1 T 96/2005, o dovolaní, ktoré podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 7. marca 2007, sp. zn. 2 To 22/2007, na základe § 371 ods. 1 písm. b/ a podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) takto

r o z h o d o l :

I.

Konaním, ktoré predchádzalo rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 7. marca 2007, sp. zn. 2 To 22/2007, **bol porušený zákon** v ustanovení § 264 ods. 3 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.).

Napadnutý rozsudok krajského súdu **sa zrušuje.**

Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu v Ružomberku z 11. decembra 2006, sp. zn. 1 T 96/2005.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozsudky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu v Ružomberku **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku

obvinený M. B., nar. X. v Ružomberku, trvale bytom v T., okr. Ružomberok, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach – Šaci, prechodne v takom ústave v Bratislave, a

obvinený J. B., nar. X. v Ružomberku, trvale bytom v T., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom, prechodne v takom ústave v Bratislave,

sa neberú do väzby.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Ružomberku z 28. novembra 2005, sp. zn. 1 T 96/2005, boli obvinení M. B. a J. B. uznaní za vinných

zo spáchania trestného činu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 247 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a trestného činu porušovania domovej slobody spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (v čase od 27. do 31. marca 2004 násilím vnikli do domu č. 10 v obci T., odkiaľ odcudzili rôzne veci, čím spôsobili J. C. škodu 34 620 Sk a poškodením domu škodu 4 000 Sk) – ad 1;

obvinený J. B. zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (od firmy P. v Bratislave podvodne na základe zmluvy zo 6. februára 2004 získal finančné prostriedky, ktoré riadne nevrátil a spôsobil tak uvedenej firme škodu 30 006 Sk) – ad 2;

obvinený M. B. zo spáchania trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 249a ods. 1 Tr. zák. (v obci L. 13. júna 2004 bez povolenia majiteľa použil na jazdu osobné motorové vozidlo v hodnote 22 600 Sk) – ad 3;

obvinený M. B. zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák., tieto spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. (v obci T. 13. februára 2003 s ďalším mužom vnikli do domu J. K., ktorému ublížili na zdraví a odcudzili mu 1 000 Sk) – ad 4.

Okresný súd obvinenému M. B. podľa § 234 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák., uložil trest odňatia slobody na šesť a pol roka so zaradením podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do druhej nápravno výchovnej skupiny, obvinenému J. B. podľa § 212 ods. 2 zák. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon), s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. j/, písm. h/, písm. m/ tohto zákona, uložil úhrnný trest odňatia slobody na dva roky so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona do ústavu s minimálnym stupňom stráženia; podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. obvinenému J. B. uložil tiež protialkoholické ochranné liečenie ústavné.

Okresný súd rozhodol aj o nárokoch poškodených J. K., V. A., firiem P. Slovakia a C. na náhradu škody (§ 228 ods. 1 Tr. por., resp. § 287 ods. 1 a § 288 Trestného poriadku).

Okresný súd zároveň podľa § 226 písm. a/ Tr. por. oslobodil obvinených spod obžaloby pre skutok touto právne kvalifikovaný ako trestný čin nedovoleného

ozbrojovania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 185 ods. 1 Tr. zák.; v tejto časti sa stal rozsudok okresného súdu právoplatný.

Na základe odvolania obvinených konal vo veci aj Krajský súd v Žiline, ktorý rozsudkom zo 7. marca 2007, sp. zn. 2 To 22/2007, podľa § 258 ods. 1 písm. d/, písm. f/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine (ad 1) a vo vzťahu k obvinenému J. B. aj vo výroku o treste a o náhrade škody. Krajský súd tohto obvineného na základe § 259 ods. 3 Tr. por. uznal za vinného zo spáchania prečinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 212 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20, § 194 ods. 1 Trestného zákona (na skutkovom základe už uvedenom – ad 1). Odvolací súd za uvedený prečin krádeže a prečin porušovania domovej slobody, ako aj za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona (ad 2 rozsudku súdu prvého stupňa), podľa § 212 ods. 2, s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 4 a § 37 písm. h/ Trestného zákona, obvinenému J. B. uložil úhrnný trest odňatia slobody na osemnásť mesiacov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona do ústavu s minimálnym stupňom stráženia; rozhodol tiež o nárokoch poškodených firmami P. Slovakia a C. (§ 228 ods. 1, § 229 ods. 3 Tr. por.).

Krajský súd uvedeným rozsudkom zároveň podľa § 256 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného M. B. proti rozsudku okresného súdu.

Minister spravodlivosti na podnet prokuratúry proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie vysloviac názor, že sú splnené jeho dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b/, písm. h/, písm. i/ Trestného poriadku; navrhol, aby Najvyšší súd vyslovil, že napadnutým rozsudkom a jemu predchádzajúcim konaním bol porušený zákon v ustanovení § 194 ods. 2 Trestného zákona (dovolanie uvádza, že tak bol zákon porušený v prospech obvineného J. B.), § 35 ods. 2 Tr. zák. (v prospech obvineného M. B.) a § 264 ods. 3 Tr. por. (v neprospech obidvoch obvinených). Minister spravodlivosti ďalej navrhol, aby Najvyšší súd zrušil rozsudky súdov prvej i druhej inštancie a nadväzujúce rozhodnutia a aby Okresnému súdu v Ružomberku prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Minister spravodlivosti základ pre dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zistil v tom, že po zrušení (v poradí prvého) rozsudku okresného súdu z 28. novembra 2005 uznesením krajského súdu z 22. februára 2006 súd prvého stupňa konal v inom zložení senátu, ktorý aj vo veci rozhodol (v poradí druhým) rozsudkom z 11. decembra 2006.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku minister spravodlivosti zistil v tom, že podľa názoru uvedeného v dovolaní konanie obvineného J. B. (ad 1) malo byť správne právne posúdené aj ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák.; toto pochybenie nemohol v odvolacom konaní napraviť ani krajský súd pre absenciu odvolania prokurátora podaného v neprospech obvineného.

V dôsledku tohto pochybenia podľa názoru ministra spravodlivosti ako dovolateľa obvinenému J. B. bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá by podľa záverov dovolania mala byť aplikovaná. Dovolateľ zároveň uviedol, že aj obvinenému M. B. bol trest uložený mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby, a to vzhľadom na zvýšenie jej hranice stanovenej v § 234 ods. 1 Tr. zák. v intenciách jej počítania podľa § 35 ods. 2 Tr. zák.

Toto tvrdené pochybenie podľa názoru ministra spravodlivosti zakladá dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd ako súd dovolacích (§ 377 Trestného poriadku) primárne konštatuje, že dovolanie je prípustné (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku) a že nezistil dôvod na jeho odmietnutie (§ 382 písm. a/ až písm. d/ Trestného poriadku); v zmysle § 384 ods. 1 Trestného poriadku preto na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania predchádzajúceho, so zameraním na dôvody dovolania v ňom uvedené, pričom dospel k záveru, že toto je relevantné vzhľadom na existenciu jeho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, že totiž (okresný) súd rozhodol v nezákonnom zložení.

V posudzovanej veci sa koná na základe obžaloby prokurátora z 27. júna 2005, a preto v zmysle § 564 ods. 3 (teraz účinného) Trestného poriadku aj po zmene trestnoprávných kódexov je v nej potrebné aplikovať ustanovenia do 31. decembra 2005 účinnej procesnej normy.

Ustanovenie § 264 ods. 3 Tr. por. reglementuje, že súd, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, rozhodne v rovnakom zložení senátu (ten istý sudca); to neplatí, ak by to pre závažné prekážky nebolo možné.

Po zrušení predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu v Ružomberku z 28. novembra 2005, sp. zn. 1 T 96/2005, a vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie uznesením Krajského súdu v Žiline z 22. februára 2006, sp. zn. 2 To 27/2006, na súde prvého stupňa sa zmenilo zloženie senátu (prísediaceho Mgr. Petra Kučeru nahradila prísediaca Anna Hámorová), ktorý vo veci konal a rozhodol potom rozsudkom z 11. decembra 2006.

Zo spisu nevyplýva dôvod tejto zmeny, okresný súd ani v písomnom vyhotovení svojho rozsudku (alebo inak) na túto nereagoval, a preto nie je možné ustáliť, že pre závažné prekážky nebolo možné vo veci rozhodnúť v tom istom zložení senátu ako v konaní predchádzajúcom. Okresný súd pritom pred svojim rozsudkom z 11. decembra 2006 nevykonal na hlavnom pojednávaní celé dokazovanie, a preto jeho rozhodnutie v zmenenom zložení senátu odporuje ustanoveniu § 2 ods. 12 Tr. por., že totiž súd smie prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané (zhodne aj ustanovenie § 220 ods. 2 Tr. por.). Nebolo tiež zistené, že obvinení so zmenou prísediaceho v zložení senátu súhlasili, čo by situáciu konvalidovalo analogickou aplikáciou ustanovenia § 219 ods. 2 Tr. por.

Toto porušenie procesných pravidiel nenapravil v odvolacom konaní ani súd druhej inštancie, a preto v konaní o dovolaní je možné konštatovať reálnosť jeho legálneho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku. Najvyšší súd na tomto základe podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 264 ods. 3 Tr. por. konaním, ktoré predchádzalo dovolaním napadnutému rozsudku krajského súdu.

V predmetnej veci teda rozhodol súdny orgán, ktorý v dôsledku svojho nezákonného zloženia nebol kompetentný vykonať jurisdikciu, a preto jeho rozhodnutie je nulité. Skúmať a posudzovať výsledok prijatý nezákonne zloženým súdom preto je právne irelevantné, takže je neadekvátne riešiť ďalšie sporné otázky vyjadrené v dovolaní. Najvyšší súd len na margo poznamenáva, že v posudzovanej veci rozsudky súdov oboch inštancií sa javia nie celkom dôsledné aj ďalších výrokoch, ale tieto nie je primerané v súčasnosti posúdiť, lebo by sa tým predchádzalo rozhodnutie legálne zloženého súdu, ktoré je vo veci potrebné.

Najvyšší súd v súlade s ustanovením § 386 ods. 2 Trestného poriadku po zvážení uvedených okolností zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a jemu predchádzajúci rozsudok súdu okresného, ako aj nadväzujúce rozhodnutia; podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku potom prikázal Okresnému súdu v Ružomberku vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Obvinení M. B. a J. B. v súčasnosti vykonávajú tresty odňatia slobody na základe rozsudkov, ktoré boli v konaní o dovolaní zrušené. Zákonný dôvod výkonu trestov odňatia slobody obvinenými teda zanikol a v zmysle § 380 ods. 2 Trestného poriadku bolo potrebné rozhodnúť o adekvátnosti ďalšieho obmedzenia ich osobnej slobody vo forme väzby; Najvyšší súd však nezistil v súčasnosti jej dôvody podľa § 67 Tr. por., a preto aj v intenciách tohto výsledku rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 16. apríla 2008

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: